

Stražarji pozabljenih tradicij

Potovanje s čolnom po Južnokitajskem morju in reki Batang Rejang

VESNA VELIŠČEK

Mesto Kuching še spi. Midva pa že navsezgodaj korakava proti avtobusni postaji, od koder sva se peljala do pristanišča s hitrimi čolni. Hitri čoln Bahagia se je napolnil. Notranjost je tako hladna, da sva se odločila, da se bova raje prepustila močnemu vetru. Kar med potovalke se zlekne in v enakomernem zibanju čolna za več kot uro zaspi. Peljemo se mimo čudovitih vasic. Pragozd ob reki se krči, ladje se šibijo pod bremenom težkega tikovega lesa. Vožnja hitro mine. V mestu Sibü si ogledava tržnico, kjer se načudiva nama neznanemu sadju in v papir zavitim kokošim. Sprehodiva se do bližnjih vasic (kampungov), kjer naju otroci pozdravljajo, motoristi pa veselo hupajo in mahajo v pozdrav. Po naključju naletiva na vedrega turističnega delavca Jessyja. Kar dolgo se z njim zaklepetava. Pove nama, da je turizem uničil njihovo edinstveno kulturo dolgih hiš, saj je skupnost, ki živi pod isto streho, danes med sabo sprta zaradi denarja, ki ga prinašamo turisti. "Ljudje v pokrajini Sarawak smo stražarji pozabljenih tradicij. Nekoč je bilo pitje riževega žganja ali tuaka del rituala, danes ga vsi povezujejo s pijančevanjem, ker nas je večina prevzela ali krščansko vero ali islam," nama pove, medtem ko brskava za informacijami po prospektih.

Iz mesta Sibü sva se peljala s čolnom do Kapita. S pobiralcem vozovnic se dogovorim, da bova sedela na strehi čolna med prtlijo domačinov, jajci, sladkorjem in plinskimi jeklenkami. Pogled na dogajanje na reki je fenomenalen. Ob reki je ogromno modernih dolgih hiš, pa tudi takih,

za katere ne veš, ali v njih kdo živi, saj so v izredno slabem stanju. Najdaljša med njimi je imela 60 vrat! Dolge hiše, nekoč zgrajene iz bambusa in slame, danes pa iz lesa, so na Borneu tradicionalna stanovanja, v katerih pod eno streho živi ena plemenska skupnost. Z bambusovimi palicami so dvignjena nad tlemi za zaščito pred plenilci, poplavami in zaradi boljšega pretoka zraka. Dolgo hišo sestavljajo štirje prostori: ruai ali skupna veranda, ki je najpomembnejši prostor skupnosti, namenjen druženju, bilik ali družinska stanovanja, katerih vrata se odpirajo na verando, tanju ali zunanja veranda, ki je prislonjena na skupno verando in se uporablja za sušenje riža in različna praznovanja, ter sadau ali podstrešje, ki se uporablja za shranjevanje žita, pletenih košar in kot dodatna spalnica. Pomemben del dolge hiše so tudi lobanje. Odrezane, odimljene in navezane glave na kole so vzbujale spoštovanje sosednjih plemen. Več ko jih je bilo, bolj spoštovana je bila dolga hiša. Leta 1841 se je tradicija lovcev na glave počasi bližala koncu, saj je James Brook, kasnejši prvi raja, želel, da bi Borneu privabil tuje trgovce. Popolnoma pa je tradicija izginila po drugi svetovni vojni. Veliko ljudi je obdelovalo vrtove. Nosili so značilne bambusove klobuke, ki so jih varovali pred žgočim soncem.

Potovanje po zgornjem toku reke Batang Rejang je odvisno od nivoja vode v reki. V pristanišču zjutraj izveš, ali se bo edina ladja iz Kapita do Belage ob 9. uri zjutraj odpravila na pot ali ne. Da smo prišli na čoln, smo morali prestopiti tri druge. Tokrat so se nama na strehi pridružili domačini. Nivo vode je bil zelo nizek, tako da

Pristanišče v Kapitu (Robert Gracar)

je kapitan na določenih predelih upočasnil in spretno krmaril med čermi. Pozdravljali smo domačine, ki so se mimo nas peljali v majhnih lesenih čolničkih. Nekateri so se v reki umivali in prali perilo. Potniki so izstopali na vmesnih postajah. Tu pa tam smo na rečni breg odvrgli škatlo z dobrinami, kupljenimi v Kapitu. V Belagi izstopiva in najino rečno potovanje se zaključuje.

Vožnja s čolnom po reki Batang Rejang je bila po mojem mnenju najlepša in najbolj pristna izkušnja, ki sem jo doživela v pokrajini Sarawak na malezijski strani Bornea.

Domačinke v čolnu na reki Batang Rejang (Robert Gracar)

klub **večer**
ker cenimo vaše zaupanje

MADEIRA
4.4.2014

KOMPAS

MADEIRA – OTOK VEČNE POMLADI IN OTOK PRESEŽKOV • 8 dni

Madeira, otok v Atlantskem oceanu, ki pripada Portugalski je pravi raj, zato mu upravičeno pravijo biser Atlantika. Otok večne pomladi pa mu pravimo zaradi izjemno mile klime, subtropske oceanske klime. Madeira leži približno 500 km severno od Kanarskih otokov ter skupaj z manjšim otokom Porto Santo in še nekaterimi nenaseljenimi otočki meri 741 kvadratnih kilometrov, ter ima 260.000 prebivalcev. Obala otoka je večinoma strma, celo prepadna, notranjost hribovita med vzpetinami pa se skozi ozke doline do morja prebijajo številni potoki. Najvišji vrh je Pico Ruivo, ki doseže 1861 m. Prijazni ljudje, naravne lepote, bujna vegetacija, enkratno podnebje, dobra kulinarika – rajski otok vas vabi.

- ODHODI: 4. 4. 2014
- ČAS POTOVANJA: 8 dni | 7 noči
- NAJMANJŠE ŠT. POTNIKOV: 20
- PRODUKT: 18973V

1. dan: MARIBOR-BENETKE-LIZBONA-FUNCHAL
Avtobusni prevoz iz Maribora do letališča Marco Polo pri Benetkah. Polet letala predvidoma ob 13.15 preko Lizbone v Funchal. Vožnja do hotela, nastanitev in prenočevanje v hotelu.

2. dan: FUNCHAL | zajtrk
Po zajtrku sledi ogled glavnega mesta. Ogled mesta bomo začeli na tržnici »Mercado dos Lavradores«, kjer nekatere ženske nosijo tradicionalna oblačila, prodajajo pa eksotično cvetje, zelenjavo in sadje. V bližini tržnice sledi ogled manufakture vezenin, vrhunec dneva pa predstavlja ogled Botaničnega vrta. Ogled mesta bomo zaključili v vinski kleti ter okusili njihova priznana vina. Povratek v hotel in prosto popoldne.

3. dan: FUNCHAL-CAMARA DE LOBOS-CABO GIRAO-RIBEIRA BRAVA-PORTO MONIZ-SAO VICENTE-FUNCHAL | zajtrk, kosilo
Po zajtrku sledi celodnevni izlet po zahodni strani otoka, kjer bomo obiskali številne slikovite ribiške vasice ter naselja: Camara de Lobos, rt Cabo Girao, ki s 580 m višine predstavlja drugi najvišji klif na svetu, postanek v vasi Ribeira Brava naprej čez

prelaz Paul da Serra na severno stran otoka. Naslednji postanek je v Porto Moniz, kjer si bomo ogledali v lavo vklesane naravne bazene. Kosilo v vasi Sao Vicente ter naprej v notranjost otoka čez prelaz Chao dos Louros, obdan z nenavadnim gozdom Laurissilva. Prenočevanje v hotelu.

4. dan: PICO DOS BARCELOS-EIRA DO SERRADO-MONTE-FUNCHAL | zajtrk
Po zajtrku prosto dopoldne, popoldne pa sledi pol-dnevni izlet. Vožnja v Pico dos Barcelos na 1100 m visoko, od koder je čudovit razgled na mesto, zaliv in bližnje vrhove. Po ovinkasti, slikoviti in z evkalip-tusi obdani cesti bomo nadaljevali pot do Eira do Serrado. Spust do sosednje vasi Livramento od koder se bomo z lesenimi sanmi (doplačilo na licu mesta), na tradicionalen in zabaven način podali v dolino. Vožnja v hotel in prenočevanje.

5. dan: FUNCHAL-CAMACHA-RIBERIO FRIO-SANTANA-MACHICO-FUNCHAL | zajtrk, kosilo
Po zajtrku se bomo podali na celodnevni izlet v notranjost otoka. Najprej bomo obiskali kraj Camacha, znan po pletenih izdelkih iz vrbovih šib, sledi vožnja na tretji najvišji vrh Pico do Aveiro. Vožnja v vas Ribeiro Frio (Hladna voda), znani po ribogojnici postvri in tipični pijači poncho. Nadaljevanje poti v Santano, najbolj tipično vasico otoka znano po tipičnih s slamo kritih pisanih hišicah. Kosilo. Na poti nazaj v Funchal se bomo ustavili v Porteli, od koder je lep razgled na otok ter nadaljevali pot do vasi

Machico, med gorami in morjem; pravijo ji tudi »rojstvo« otoka. Vožnja v hotel in prenočevanje.

6. dan: FUNCHAL-»LEVADA SPREHOD VALE PARAISO-ROCHAOS-FUNCHAL | zajtrk, pic-nic
Zajtrk v hotelu. Izlet/sprehod Levada - čudoviti sprehod po več kot sto let urejeni levadi Sierra do Faial. Uživali boste med evkalip-tusi in borovci ter urejenimi terasami, vrtovi in čudovitimi razgledi na vas Camacha. Vrnitev v hotel in prosto popoldne. Zvečer priporočamo ogled tradicionalne folklorne predstave z večerjo (doplačilo). Prenočevanje v hotelu.

7. dan: FUNCHAL-PORTO SANTO-FUNCHAL | zajtrk
Po zajtrku prosto. Priporočamo celodnevni izlet z ladjo (doplačilo) na otok Porto Santo, znanem po čudovitih peščenih plažah in ribiških vasicah. Prenočevanje.

8. dan: FUNCHAL-LIZBONA-BENETKE-MARIBOR | zajtrk
Po zgodnjem zajtrku sledi vožnja na letališče pri Funchalu. Polet letala predvidoma ob 05.30 preko Lizbone v Benetke. Predviden postanek na beneškem letališču v zgodnjih popoldanskih urah. Avtobusni prevoz v Maribor.

Cena na osebo:
ob prijavi najmanj 20 potnikov **969 €**

CENA VKLJUČUJE:
avtobusni prevoz po program, letalski prevoz Benetke-Lizbona-Funchal-Lizbona-Benetke, strošek letaliških in varnostnih pristojbin v znesku: 169 €, avtobusne prevoze in ogled po programu, 7 nočitev z zajtrkom v dvoposteljni sobi v hotelu 4* (Funchal), 2 x kosilo na izletih, 1 x pic-nic, vstopnine v omenjene spomenike, lokalne pristojbine, spremstvo lokalnega in slovenskega vodnika in stroške organizacije ter DDV.
MOŽNA DOPLAČILA (OB PRIJAVI):
enoposteljna soba 149 €, 7 x večerja v hotelu: 139 €, ogled tradicionalne predstave z večerjo in prevozom: 39 €, celodnevni izlet na Porto Santo z ladjo, kosilom in prevozom: 125 €

SPLOŠNI POGOJI IN NAVODILA ZA TURISTIČNE ARANŽMAJE, ki so kot sestavni del programa in pogodbe/voucherja, so vam kot posebna tiskana priloga na voljo v vseh poslovalnicah KOMPASA in drugih pooblaščenih agencijah. Izvajalec potovanj je KOMPAS d. d., Pražakova 4, Ljubljana, tel. 01 20 06 111. Vse objavljene cene so informativne narave. Več o cenah in pogojih na www.kompas.si

Informacije in rezervacije: **KOMPAS MARIBOR 02/2346 955 • KOMPAS PTUJ 02/7980 970**